MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 23.04.2009
Sayı : 2009/3356

10/359

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bireylerin bir Anayasal hakkı olan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı Gaziantep ilinde ihlal edilmektedir. Bu bağlamda Gaziantep ilinde kuraklık, iklim değişikliği ile çevre ve hava kirliliğinin insan yaşamını tehdit eden seviyeye ulaşmasının nedenlerinin araştırılarak alınacak önemleri tespit etmek üzere Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

10/359-12925/27996

1. Hasan ÖZDEMİR - Gaziantep
2. Oktay VURAL - İzmir
3. Murat ÖZKAN - Giresun
4. Akif AKKUŞ - Mersin
5. Şenol BAL - İzmir
6. Metin ERGUN - Muğla
7. Mehmet Akif PAKSOY - Kahramanmaraş
8. Münir KUTLUATA -Sakarya
9. Ahmet Duran BULUT - Balıkesir
10. Yılmaz TANKUT - Adana
11. Durmuşali TORLAK - İstanbul
12. Kamil Erdal SİPAHİ - İzmir
13. Kürşat ATILGAN - Adana
14. Mustafa ENÖZ - Manisa
15. Hamza Hamit HOMRİŞ - Bursa
16. Necati ÖZENSOY - Bursa
17. İsmet BÜYÜKATAMAN - Bursa
18. Cumali DURMUŞ - Kocaeli
19. Cemaleddin USLU - Edirne
20. Hasan ÇALIŞ - Karaman
21. Süleyman Nevzat KORKMAZ - Isparta

GEREKÇE

Gaziantep ili, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Akdeniz Bölgesi ile birleştiği bir konumdadır ve bu özelliği ile Bölgedeki şehirler arasında eşsiz bir iklime sahiptir. İklim şartları şüphesiz ki Gaziantep ilinin tarımsal alanda ekonomik yapısına da etki etmektedir. Tarımsal ürün çeşitliliği ile Gaziantep tarımı bölgede meyve-sebzeden hububata kadar geniş bir ürün yelpazesinde üretim yapmaktadır.

Bu özelliği ile tarihsel olarak da çevresinin bir tarım ambarı konumunda olmasına rağmen Gaziantep tarihten bugüne yansıyan bu özelliğini kaybetme tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bir kere tüm Dünyayı derinden etkileyen küresel ısınma olgusunun Türkiye'de en derinden hissedildiği bölgelerden birisidir.

Gaziantep tarımı küresel ısınmanın tehdidi ile karşı karşıya iken sahip olduğu su kaynakları ile bu tehlikeyi karşılayabilecek bir potansiyele sahiptir. Ancak bugün yürütülen projeler Gaziantep tarımı için gerekli faydayı sağlayamayacak durumdadır.

Bölgenin tarımsal sulamada kullanılan ve sulama amacıyla yapılan barajları da doldurması planlanan akarsuları çevresel bir facia içerisindedir. Nizip Çayı ve Sacır Suyu bugün kirlilik sorunuyla boğuşmaktadır.

Gaziantep ili Başpınar Mevkiinde kurulan 4. Organize Sanayi Bölgesi ile Nizip Sanayi Bölgesi'ndeki toplam 4 bin 800 civarındaki işletmenin atıklarının %40'ı Nizip Çayına herhangi bir arıtma işlemine tabi tutulmadan akıtılmaktadır.

Nizip Çayının ulaştığı kirlilik düzeyi çeşitli kurum ve kuruluşların raporları ile de belirlenmiştir. Örneğin, Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğünün raporlarında da suyun hiçbir şekilde kullanılmaması tavsiye ediliyor. Nizip Çayının sulama için inşa edilen Hancağız Barajına döküldüğünü dikkate alırsak bu halde sulamada kullanılacak baraj suyunun kirlilik düzeyi de suyun kullanılamaz olacağı bir noktaya ulaşmaktadır.

Nizip Çayının bu kirlilik düzeyi Çayın akış güzergâhındaki 50 bin nüfusluk bölgede ekonomik, sağlık ve toplumsal alanlarda olumsuzluklar ortaya çıkarmaktadır. Bölgede sadece sudaki kirlilikten etkilenmeyen ürünler yetiştirilebilmektedir. Ancak bu ürünler de insan sağlığını tehdit etmektedir.

Yine sağlık alanında civar köylerde tifo sıtma gibi hastalıkların gözlemlenmesinde artış gözlemlenmiştir. Toplumsal etkileri açısından bakıldığında da Nizip Çayı civarındaki köylerde yaz aylarında nehirden gelen koku ve yine nehirdeki kirlilikten kaynaklanan sivrisinek sorunu nedeniyle sağlıklı bir ortamda yaşamak imkânsız hale gelmektedir.

Öte yandan bölgedeki tarımsal faaliyetlerde sulama ihtiyacını karşılayan Sacır Suyunun ulaştığı kirlilik düzeyi de kaygı vericidir. Oğuzeli ilçesinin ve Gaziantep merkezinin sanayi atıkları biyolojik ve kimyasal bir arıtma işleminden geçirilmeden akıtıldığı Sacır Suyu 85 bin dönümlük bir arazide sulama için kullanılmaktadır. Akarsuyun ulaştığı bu kirlilik düzeyi buğday, mısır, pamuk, biber üretimini tehdit etmekte; akarsuyun sulama için kullanıldığı arazilerde ürün çeşidinde ve miktarında verimsizliğe neden olmaktadır.

Gaziantep ilimizdeki bir diğer çevresel sorun da özellikle kış aylarında görülmeye başlayan hava kirliliği sorunudur. Özellikle hükümet tarafından kömürlerdeki toz ve kükürt oranlarındaki fazlalık geceleri hava kirliliğini insan sağlığını tehdit eden bir noktaya ulaştırıyor.

Gaziantep ilindeki çevre ve hava kirliliğinin ulaştığı bu nokta Gaziantep halkının Anayasal haklarına ulaşamamaları durumunu ortaya çıkarmaktadır. Nitekim Anayasanın 56. maddesi şöyle demektedir: *"Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir."* Bu bağlamda Gaziantep ilinde çevre kirliliğinin nedenlerinin araştırılması ve çevre kirliliğine karşı alınacak önlemlerin belirlenmesine gerek duyulmaktadır.